

SAK 14-10   INFORMASJON OM INDUSTRIPROSJEKT OG REISELIVSPROSJEKT I HALLINGDAL

Saksopplysning

Erna Viken Holvik vil orientere om:

Prosjektet: Rekruttering Reiseliv Hallingdal.

Kva er om er gjort så langt, samt det nye 4.årige utdanningsløpet og vegen vidare.

Prosjektet: Industri og rekruttering i Hallingdal

Forpliktande målsettingar for partnerskapsarbeid skule-næringsliv i den einskilde kommune.

Litt om bakgrunn for prosjektet, kva som er gjort, og vidare planar.

Mål: Dei deltakande bedriftene i prosjektet inngår ein felles partnerskapsavtale med alle kommunane.

Ål 12.3.2010

Knut Arne Gurigard

Dagleg leiar

Vedlegg

- Handlingsplan for industriprosjektet
- Forslag til felles partnerskapsavtale mellom kommunane og aktuell bedrift.

Handlingsplan for partnerskapet

2009 - 2011

Industriløftet Hallingdal

og

Hol, Gol, Ål, Flå, Hemsedal og Nes kommune

Buskerud fylkeskommune

2009-2011

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Bakgrunn for handlingsplanen finner vi i prosjektet:

" Kvalitetssikring og videreutvikling av Industri og rekruttering i Hallingdal 2009 – 2011 ".

Hovedmålsetting:

1. Sikre lokal rekruttering til industrien i Hallingdal
2. Skoleeier skal være en aktiv samarbeidspart i Næringsliv i skolen arbeidet

Tiltak i ungdomsskolen	Når?
Etablering av et "Rekrutteringsteam Industri" bestående av representanter fra industribedrifter i flere av kommunene i Hallingdal. Medlemmene i teamet får opplæring i presentasjonsteknikk og skolerens i hvilke behov det er for fagutdanning i industrien i Hallingdal.	Høst 2009
Teamet gjennomfører årlig besøk til alle 10.trinns-elever i Hallingdal.	Januar hvert år
Interesserte elever i 10.trinn får anledning til å hospitere i bedriften.	Innen 1.02 hvert år
Det gjennomføres årlig prosjekter i Teknologi og design i 9.trinn.	Vurderes hvert år
Annet hvert år, det året det ikke er yrkesmesse, arrangeres en felles Design- og produktutviklingskonkurranse for 9.trinns- elever i Hallingdal.	Høsthalvåret
Norsk industri nettbaserte opplegg: "Teknologi og realfag gir muligheter" etableres og tas i bruk på alle ungdomsskolene	Hele året
Tiltak i ungdomsskolen forts	Når?

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Meclab- konseptet etableres på Ål videregående skole og interesserte elever i 10.trinn inviteres til utprøving i forbindelse med praksisdager.	Høsthalvåret hvert år
Interesserte elever i 10.trinn og faglærere i utdanningsvalg gis tilbud om Fagdag i bedrift.	Innen 1.02 hvert år
Tiltak Ål vidaregåande skole	Når?
For å gjøre seg kjent med industribedriftene i Hallingdal skal alle VG1 elever på TIP ha besøkt minst tre av industribedrifter i dalen. Målet med besøket er å bli orientert om hvilke opplærings- og jobbmuligheter som finnes innenfor industrien i dalen.	20.08-30.10
Vg2 Industriteknologi skal være et samarbeidstiltak mellom skole og industribedriftene. Deler av opplæringen foregår ute i bedriftene, dette gjelder både Prosjekt til fordypning (PTF) og programfag. De er ute i industrien to / tre dager i uken gjennom hele året.	Hele året
Enkeltelever på VG1 kan i spesielle tilfeller ta hele eller deler av PTF faget ute i bedrift.	Vurderes i hvert tilfelle
For å "vekke" interessen for industrifagene blir Melab tatt i bruk på VG1 Elektro og TIP	Høsthalvåret
Det legges til rette for at faglærere på Elektro og TIP benytter deler av planleggings-dager til besøk på bedrifter.	Høst og vår

Forankring i den generelle del av læreplanen:

Det arbeidende mennesket: "Opplæringen skal gi elever og lærlinger innsyn i variasjonen og bredden i vårt arbeidsliv og formidle kunnskaper og ferdigheter for aktiv deltagelse i det."

Et bredt læringsmiljø: Elevkultur, foreldredeltagelse og lokalsamfunn:

"Lokalsamfunnet med dets natur og arbeidsliv, er selv en vital del av skolens læringsmiljø...Skolen skal være aktiv som et ressurs-, kraft og kultursenter for lokalsamfunnet der det knyttes nærmere kontakter, ikke bare mellom voksne og unge, men også til lokalt arbeids- og næringsliv"

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Læringsplakaten: "Skolen og bedriften skal legge til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte."

Prinsipper for opplæringen: Samarbeid med lokalsamfunnet: "Erfaringer fra lokalt nærings-, og arbeidsliv kan bidra til at elevene får et bedre grunnlag for bevisst valg av utdanning og yrke. I tillegg kan samspillet bidra til at opplæringen blir oppdatert i forhold til behovene i arbeidslivet."

UNGDOMSTRINET

Kompetansemål i fagene:

Læreplan i utdanningsvalg

Utdanningsvalg er det faget i ungdomsskolen hvor elevene målrettet arbeider med yrke- og utdanningsvalg. Faget har et omfang på 113 klokke timer fordelt på 3 år.

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne:

- presentere lokalt arbeids- og næringsliv og vurdere arbeidsmulighetene innenfor noen valgte utdanningsprogram og yrker
- planlegge, gjennomføre og dokumentere aktiviteter og arbeidsoppgaver knyttet til kompetansemål fra valgte utdanningsprogram i videregående opplæring
- reflektere over og presentere utdanninger og yrker i forhold til egne interesser og forutsetninger
- vurdere videre valg av utdanning og yrke basert på erfaringer fra utprøvingen

Læreplan i naturfag

Hovedområdet: Teknologi og design. Teknologi og design er et flerfaglig emne der naturfag, matematikk og kunst og håndverk samarbeider. Teknologi og design dreier seg om å planlegge, utvikle og fremstille produkter til nytte i hverdagen.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- Ut fra kravsspesifikasjoner utvikle produkter som gjør bruk av elektronikk, evaluere designprosessen og vurdere produktenes funksjonalitet og brukervennlighet.
- teste og beskrive egenskaper ved materialer som brukes i en produksjonsprosess
- gjøre rede for elektroniske kommunikasjonssystemer på systemnivå og drøfte samfunnsmessige utfordringer knyttet til bruk av slike.

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Læreplan i samfunnsfag :

Frå føremål med faget: "Samfunnsfag skal og utvikle kunnskap om arbeidsliv og økonomi. Samfunnsfaget skal gjere det lettare å forstå verdien av teknologi og entreprenørskap"

Hovedområdet Arbeids og næringsliv: Hovedområdet handlar om næringar, bedrifter, etablering, yrkessval og arbeidsløyse.

Mål for opplæringa er at eleven m.a skal kunne:

- leggje ein plan for å starte og drive ei bedrift ut frå ei undersøking av grunnlaget for ei slik bedrift.

VIDEREGÅENDE SKOLE

Aktuelle yrkesfaglige utdanningsprogram er: **Teknikk – og industriell produksjon, Elektrofag og Bygg- og anleggsteknikk.**

Programfag.

Programfag skal gi den enkelte en praktisk, variert og teknisk grunnopplæring og en bred plattform for videre yrkesvalg. Gjennom opplæringen skal elevene utvikle praktiske ferdigheter, faglig innsikt, refleksjon og kritisk vurderingsevne. Det skal fremme elevenes evne til å samhandle med andre og evne til å arbeide selvstendig etter prosedyrer og tegninger og med registrering og dokumentasjon.

Opplæringen skal være yrkesrelatert, og forberede elevene til yrker og arbeid med høy endrings- og omstillingstakt, både nasjonalt og internasjonalt.

Både på Vg1 og Vg2 utgjør programfag 17 timer.

Aktuelle kompetansemål i programfag

- utføre arbeid etter regler for helse, miljø og sikkerhet og foreta risikovurderinger
- forklare gangen i en arbeidsoppgave / produksjonsprosess fra idé til sluttprodukt
- vise til regelverk og standarder som er relevant for arbeidet
- forklare sammenhengen mellom ergonomi, helse og effektivitet

Samfunnsfag.

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Hovedområdet omfatter individ og samfunn, arbeids- og næringsliv, politikk og demokrati. Det handler også om hvem og hva som påvirker ungdom i dag. Faget er et VG2 fag og det utgjør 3 uketimer.

Aktuelle kompetansemål fra samfunnsfag.

- diskutere noen etiske problemstillinger knytta til arbeidslivet
- gjere greie for organisasjonane sin plass i arbeidslivet og drøfte faktorar som bestemmer lønn og arbeidsvilkår
- reflektere over verdien av å ha eit arbeid og kva som kjenneteiknar eit godt arbeidsmiljø
- gjere greie for årsaker til arbeidsløyse og drøfte måtar å redusere arbeidsløysa på
- vurdere utfordringer ved å etablere bedrift.

Prosjekt til fordypning:

Prosjekt til fordypning(PFO) skal gi elevene mulighet til å prøve ut enkelte eller flere sider av aktuelle lærefag innen relevante utdanningsprogrammer, få erfaring med innhold, oppgaver og arbeidsmåter som karakteriserer de ulike yrkene innen utdanningsprogrammene. Timetallet er 6 uketimer på VG1 og 9 uketimer på VG2.

Aktuelle kompetansemål fra Prosjekt til fordypning.

- oppfylle kravene til nøyaktighet i arbeidsprosessene
- montere, kontrollere, igangsette og funksjonsprøve utstyr det er gitt opplæring i bruken av
- utføre aktuelle prosedyrer i bedriftens HMS – system
- dokumentere arbeidet underveis
- utføre periodisk vedlikehold og reparasjoner i tråd med gjeldende regelverk og produsentens tekniske dokumentasjon
- velge og bruke digitale og analoge måleverktøy i tråd med gjeldende krav til nøyaktighet
- kontrollere og dokumentere utført arbeid i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet, prosedyrer og kvalitetssystem

Forankring i kommunenes Handlingsprogrammer

Hol kommune 2010-2013

(Rådmannens forslag 22.10.09)

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Samfunnsperspektivet

Oppfølging av kommuneplanen, satsingsområder.

Under dialog og lokal medvirkning s.10 står det:

”En grunnleggende tanke i samfunnsperspektivet er et forpliktende samarbeid med både private og offentlige aktører. I denne sammenhengen er det utviklet en modell for **partnerskap**. Hol kommune ser det som ønskelig å inngå flere partnerskapsavtaler med lokale og regionale instanser. Partnerskapsavtaler kan være aktuelle både på kommunenivå og virksomhetsnivå.”

Gol Kommune

Hemsedal kommune

Ål kommune

Nes kommune

Flå kommune

Adresselister:

Styringsgruppe		INDUSTRI OG REKRUTTERING	
Navn	Bedrift	Tlf.nr	Epost

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Reidar Løkken	Defa AS	32067794/ 99159705	Reidar.lokken@defa.com
Fredrik Svendsen	NHO Buskerud	90615191	fredrik.svendsen@nho.no
Erna Viken Holvik	UE Buskerud	32096973/ 45253638	erna.holvik@holkommune.no
Nils Ove Svensgård	Ål vg.skole	92655024	nils.svensgard@skole.bfk.no
Bjørn Sorteberg	Protan AS	32072870/414 64107	bjorn.sorteberg@protan.no
Børre Evensen	Hol kommune	32092192	Borre.evensen@hol.kommune.no
Espen Lynne Amundsen	Norsk Industri	90828348	Espen- lynneLynne.Amundsen@norskindustri.no

Skoler:	Rådgiver	Tlf.nr	Epost
Gol Ungdomsskole	Liv Marit Jordal	32 02 92 44 99743802	liv.marit.jordal@gol.kommune.no
Ål ungdomsskule	Eli Torpe Rullestad	32085433 90547730	eli.torpe@aal.kommune.no

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Hol ungdomsskole	Rolf Lørsa	32087303	rolf.lorsa@hol.kommune.no
Hemsedal barne-og ungdomsskole	Frank Jonsrud	31 40 8906 97093993	frank.jonsrud@hemsedal.kommune.no
Nes ungdomsskole	Stein Løvgaard	32068474 99257337	stein.lovgaard@nes-bu.kommune.no
Flå skole	Anita Jul Stoeli	32 05 36 41 90665135	anitajus@online.no

Bedrifter	Kontaktperson	Tlf.nr	Epost
Hallingplast AS	Steinar Tragethon	32095599	steinar@hallingplast.com
	Sverre Tragethon	91771427	sverre@hallingplast.com
Normec AS	Jan Leif Slettemoen	32086363	jan-leif.slettemoen@normec.no

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

Gol stål AS	Lars Rise	32075828/ 95103305	post@golstaal.no ,
Torco & Kielland AS	Audun Tvedt	32029910	audun@torco.no
Defa AS	Reidar Løkken	32067794 99159705	reidar.lokken@defa.com ,
Protan AS	Bjørn Sorteberg	32072870	bjorn.sorteberg@protan.no
E-CO	Torill Berdal	95224373	torill.berdal@e-co.no ,
	Kristian Karlsen	91536685	kristianhenrik.karlsen@e-co.no
Novema	Nils Røkkum	98224316	nrk@novema.no

Nes

Flå

Ål

Hol

BFK

Hemsedal

Gol

PARTNERSKAP

SKOLE - NÆRINGS LIV

Defa AS

inngår med dette Partnerskap med

Nes, Gol, Hol, Ål, Flå og
Hemsedal kommuner

Avtalen innebærer at partnerne har lagt opp et fast samarbeid, i den hensikt å gi elevene/studentene større innsikt i arbeids- og næringslivsspørsmål. Samarbeidet skal konkretisere arbeids- og næringslivstema i skolens læreplaner og virksomhetsplaner. Målsettingen er å gi elevene/studentene en forståelse av næringslivets rolle som verdiskaper og et **bedre grunnlag for å gjøre realistiske yrkes- og utdanningsvalg**. Partnerne innarbeider avtalen i sine planer og har en jevnlig dialog for å evaluere, forbedre og videreutvikle samarbeidet bedrift/kommune/skole.

Avtalen gjelder fra **01.02.2010** inntil den sies opp skriftlig av en av partene.

- X ☐ Kommunene forankrer samarbeid med lokalt næringsliv i sine handlingsplaner/program
 X ☐ Årlig besøk av rekrutteringspatruljen i kommunens 10. klasser
 X ☐ En gang i året orientering om prosjektets framdrift i Regionsrådet

Kort beskrivelse av innholdet i partnerskapet:

Innholdet i partnerskapet er beskrevet i den vedlagte handlingsplanen.
 Den inneholder:

Nedfelling av kommunens forpliktelser i kommunale planer
 Kompetansemål og tiltak rettet mot ungdomsskolene.
 Kompetansemål og tiltak rettet mot Ål videregående skole
 Kompetansemål rettet mot bedriftene

Bedriftens kontaktpersoner:

Kommunenes

kontaktpersoner:

Dato: 19.02.2010

.....
 Hol kommune

.....
 Ål kommune

.....
 Gol kommune

.....
 Flå kommune

.....
 Nes kommune

.....
 Hemsedal kommune

.....
 Defa AS

Nes

Flå

Ål

Hol

Hemsedal

Hol